

■ Святочнае

БУСЕЛ ПАЛЯЦЕЎ НА УРАЛ

Пакуль асобныя гамяльчаны збіралі рэшткі ўраджая з градак на дачках, абсалютная большасць гараджан у мінулыя выхадныя аддала перавагу святу і перамясцілася ў цэнтр горада над Сожам.

Гомель гучна і заўзята адзначае сваё 876-годдзе. Адзінаццаты раз тут таксама праходзіў самы значны міжнародны танцавальны фестываль у краіне — «Сожскі карагод». У гэтыя тры дні можна было на іншых паглядзець і сябе паказаць на шматлікіх конкурсах і выстаўках, якія ладзіліся ва ўсіх кутках паўмільённага абласнога цэнтру. Дарэчы, было адчуванне, што насельніцтва Гомеля за гэтыя тры дні значна павялічылася. Ва ўсякім разе, яно сканцэнтравана выйшла на вуліцы, апрануўшы самыя лепшыя сукенкі і строі.

Харэаграфічнае мастацтва завадала вуліцамі і стадыёнамі. На

«Цэнтральным» падчас адкрыцця сцягі краін-удзельніц змянялі адзін аднаго — усяго іх глядачы налічылі 29. Паказаць сваё майстэрства ў розных жанрах прыехалі калектывы з Расіі, Украіны, Кітая, Малдовы, Ізраіля, Азербайджана, Польшчы, Казахстана... **Старшыня Гомельскага гарвыканкама Пётр КІРЫЧЭНКА** заўважыў, што Гомель невыпадкова абраны месцам правядзення такога буйнога культурнага форуму:

— Горад над Сожам мае даўнія харэаграфічныя традыцыі. Яшчэ ў 1946 годзе нашу рэспубліку ў Маскве прадстаўляў гомельскі ансамбль танца пад кіраўніцтвам народнага артыста БССР Аляксандра Рыбальчанкі. І сёння, праз дзесяцігоддзі, мы захоўваем і развіваем багатыя традыцыі, закладзеныя папярэднікамі. За 21 год існавання «Сожскі карагод» ужо стаў візітнай карткай культурнага жыцця Гомеля. За гэты час у ім

прынялі ўдзел сотні калектываў з больш як 20 краін свету. Мы не толькі сустракаем старых сяброў, але і пашыраем яго межы.

Сёлета гамяльчаны сталі глядачамі выступленняў славутых калектываў: Дзяржаўнага ансамбля танца Беларусі, Нацыянальнага

Знайшоўся час у межах свята для таго, каб сур'эзна пагутарыць на тэмы агульных стасункаў не толькі ў галіне культуры. Дэлегацыі з 17 гарадоў-пабрацімаў Гомеля ўзялі ўдзел у палітычным «карагодзе». Падчас афіцыйнага прыёму гасцей старшыня Гомель-

академічнага народнага хору імя Г. Цітовіча, Нацыянальнага академічнага ўкраінскага народнага хору імя Р. Вярэйкі, ансамбля «Песняры», вядучых салістаў Нацыянальнага академічнага Вялікага тэатра оперы і балета Беларусі...

Амаль дзве тысячы навучэнцаў з розных устаноў Гомеля паказалі сваё майстэрства ў незвычайных практыкаваннях па адмысловым перасоўванні на прасторы футбольнага поля стадыёна «Цэнтральны». Затое ў глядачоў на трыбунах склалася ўражанне, што яны бачаць выяву вялізнага бусла, які імкліва рухаецца скрозь час у фестывальную будучыню наступных карагодаў.

скага гарвыканкама Пётр Кірычэнка падкрэсліў, што апошнім часам значна ўмацаваўся міжнародны статус горада:

— Гомель — актыўны ўдзельнік руху пародненых гарадоў. У межах партнёрскіх пабрацімскіх стасункаў наладжаны кантакт з 32 гарадамі. Мы праводзім сумесныя спартыўныя мерапрыемствы, супрацоўнічаем у адукацыйнай сферы, гандлі і вытворчай кааперацыі.

Тым часам падведзены вынікі міжнароднага творчага фестывалю, які сабраў больш за паўтары тысячы ўдзельнікаў і гасцей. Гранпры «Сожскага карагода» — статуэтка бусла, які танцуе, вырабленая

Салют у дзень Гомеля.

з выкарыстаннем золата і серабра, сёлета адляцела ў расійскі цэнтр чорнай металургіі Магнітагорск Чалябінскай вобласці. Галоўны прыз фестывалю заваяваў калектыв узорнай студыі «Дзеці Магніткі». **Старшыня журы, прафесар, загадчыца кафедры харэаграфіі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў Святлана ГУТКОЎСКАЯ** падкрэсліла, што думка судзейскай калегіі была аднадушная:

— Па-першае, з самага пачатку выступлення калектыву студыі «Дзеці Магніткі» заразіў нас энергетыкай, якая сыходзіла ад выканайцаў. Па-другое, у намінацыях эстрадных танец і сучасны танец яны прадставілі вельмі цікавыя з балетмайстарскага пункту гледжання нумары. У кожным іх выступленні склалася ўсё: сапраўды падабраны выразныя сродкі, створана і раскрыта мастацкая выява, плюс вельмі эмацыянальнае зачарвальнае выкананне.

Застаецца дадаць, што ў 2020 годзе Гомель наступны раз будзе танцаваць у міжнародным карагодзе.

**Ірына АСТАШКЕВІЧ,
Фота Алега ЧВАРКОВА**

Цырымонія адкрыцця міжнароднага фестывалю харэаграфічнага мастацтва «Сожскі карагод».

САПРАЎДНАЕ І ПРЫВІДНАЕ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Многія тэатры гэтага фэсту заслугуюць, згадкі. У тым ліку і тэатры аднаго акцёра. Монаспектакляў было гэтым разам некалькі. Містар Піп Утан з Вялікабрытаніі прывёз спектакль пра Маргарэт Тэтчар. Вядомы брытанскі драматург і акцёр два гады таму паказваў на «Вежы» сваю работу «Чаплін». І тады ён атрымаў узнагароду як найлепшы акцёр. Яго чудаўнае ўменне пераўвасаблення дазваляе аднолькава паспяхова прадстаўляць Хемінгуэя, Чапліна, Гітлера. Ніхто і не здзівіўся таму, што містар Піп можа сыграць жанчыну, лэдзі Маргарэт. І гэта яму ўдалося.

Але крыху больш падрабязна хачу сказаць пра спектакль «Пікавая дама» Дзяржаўнага академічнага тэатра імя Яўгена Вахтангава з Масквы. Насамрэч гэта монаспектакль народнага артыста РФ Яўгена Князева. Думаю, што многія ішлі на яго, бо ведаюць па кіно як выканаўцу ролі Вольфа Месінга. Таму, некаторыя былі трохі расчараваныя. Хацелася сказаць ім: «Гэта ж Пушкін, панове! Вы прый-

шлі на твор Пушкіна». Нам давалі класіку без усялякага пераносаў на цяперашні час, як, напрыклад, у спектаклях «Рэвізор» альбо ў брэсцкіх «Нявольніцах» па Астроўскаму. Акцёр стаіць на сцэне і чытае Пушкіна, у яго з дэкарацый — столік, акульяры, пенснэ ды званок, ну і, вядома, карты. Сам акцёр прызнаўся, што гэты спектакль у Маскве на роднай сцэне выглядае больш дынамічна і цікава. Там прысутнічаюць манекены астатніх герояў, і выканаўца перыядычна звяртаецца да іх. А тут ён іграў усіх ды яшчэ і аўтара. Калі мы апошні раз чыталі Пушкіна? Не вершы, а містычную «Пікавую даму»? Вось і я пра тое. Гэта аповед пра вечнае імкненне чалавека да багацця і нагода задумацца, ці варта ісці да сваёй мэты любой цаной. Тут ёсць і перасцярога тым, хто не ўмее берачы атрыманне ў спадчыну. А яшчэ разважанні пра старасць, якой цяжка яна бывае нягледзячы на бес-турботную, вяселую, прыгожую маладосць.

Цікава, што пасля спектакля Яўген Уладзіміравіч узяў мікрафон і звярнуўся да сва-

Фота Аляксандра ШУЛЫАЧА.

іх глядачоў. Расказаў, што ў гэты дзень пачынаецца сезон у яго Вахтангаўскім тэатры, але ён вырашыў прыехаць у Брэст, бо яго ўжо не раз запрашалі. І прыехаў літаральна на некалькі гадзін...

Як мы заўсёды чакаем Ровенскі абласны академічны ўкраінскі музычна-драматычны тэатр! І ніколі не расчараваліся. Вось і гэтым разам яны парадавалі — паказалі работу па п'есе ірландца Марціна Мак-Донаха «Калека з вострава Інішман». Восем гадоў таму гэту работу паказваў аўтарскі тэатр з Пермі «Каля моста». Тады пермякі зрабілі фурор на «Вежы» і забралі Гран-пры. І было крыху

страшнавата, як жа ровенцы справяцца са складаным матэрыялам, тым больш пастаноўка зроблена на ўкраінскай мове. Але ўсе ўсе разумелі. Гэта шчымы гісторыя з жыцця вострава Інішман — аднаго з самых загадкавых месцаў Ірландыі. На маленькім востраве з суровым кліматам жывуць людзі, жыццё якіх такое ж беднае на падзеі, як мясцовая прырода. І самы незайздросны лёс у хлопца Білі, які з дзяцінства пакутуе на ДЦП. Ён з цяжкасцю ходзіць, але шмат чытае, мае добрае сэрца і чулую душу. Толькі ўсе яго завуць калекам, што прычына яму дадатковыя пакуты. Існаванне жыхароў

вострава, якое не мяняецца гадамі, літаральна выбухае, калі суды прыязджае здымачная група з Галівуда. Усе хочучы трапіць у будучы фільм, але атрымліваецца гэта толькі ў калекі Білі. Ён дабіваецца сваёй мэты неверагоднымі намаганнямі, ён марыць выравацца ў вялікі прыгожы свет... Але праз некаторы час Білі вяртаецца, бо там, у Галівудзе, пасля проб ён аказваецца нікому не патрэбны. І пасля вяртання ён высветліў галоўную таямніцу жыцця: хто яго бацькі і чаму яны памерлі. Аказалася, што бясспутныя яго бацькі вырашылі ўтапіцца, і дзіця ўзялі з сабою. Каб выратаваць малаго, адзін з мясцовых жыхароў Джоніпацінмак кінуўся ў мора і выцягнуў яго. Потым украў грошы ў сваёй нябеднай алкагалічкі маці і аплаліў лячэнне сіраты. А цёткі Білі аказаліся зусім чужымі людзьмі — яны пашкадавалі і выхавалі калеку, а яшчэ палюбілі яго... Гэта быў спектакль, які прымусіў смяцца і плакаць, думаць і перажываць. У тым ліку і пра адносіны грамадства да людзей з абмежаванымі магчымасцямі...

Закрыццё фэсту, як і яго адкрыццё, парадавала. П'еса Брэсцкага тэатра драмы «Нявольніцы» ў пастаноўцы маладога маскоўскага рэжысёра Ягора Равінскага стала жыццесцвярджалым акордам. Дзея з XIX стагоддзя перанесена ў нашы дні. Стары алігарх жэніцца з маладзенькай прыгажуняй. І пачынаюцца... падазрэнні, здрады, пакуты. Яна, закаханая ў маладога, кідаецца яму на шыю, каб запоўніць пустэчу сваёй душы, якая сапелла для кахання. Потым усё аказваецца не так, як намарылася, і каханы зусім не герой, а муж, наадварот, добры і высакародны чалавек. Усё становіцца на свае месцы. І маладая жонка аказваецца не такой ужо дурніцай — яна пачынае адрозніваць сапраўднае ад прывіднага.

Наступная «Белая вежа», прымеркаваная да 1000-гадовага юбілею Брэста, пройдзе з удзелам гарадоў-пабрацімаў. Пра гэта аб'явіў яшчэ на адкрыцці старшыня аргкамітэта фестывалю, старшыня Брэсцкага гарвыканкама Аляксандр РАГАЧУК.

Святлана ЯСКЕВІЧ.